

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 16 Μαΐου 2023
(OR. en)

9307/23

EDUC 161
JEUN 86
SOC 314
EMPL 205

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αποδέκτης:	Αντιπροσωπίες
Θέμα:	Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με περαιτέρω μέτρα για την υλοποίηση της αυτόματης αμοιβαίας αναγνώρισης στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης

Διαβιβάζονται συνημμένως στις αντιπροσωπίες τα προαναφερόμενα συμπεράσματα του Συμβουλίου, τα οποία εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο (Παιδεία, Νεολαία, Πολιτισμός και Αθλητισμός) κατά τη σύνοδό του στις 16 Μαΐου 2023.

**Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με περαιτέρω μέτρα για την υλοποίηση της
αυτόματης αμοιβαίας αναγνώρισης στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης**

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΕΠΑΝΑΒΕΒΑΙΩΝΕΙ την ισχυρή πολιτική του δέσμευση να υλοποιήσει τον Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης έως το 2025 και ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ το πλαίσιο πολιτικής, όπως παρουσιάζεται στο παράρτημα.

ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ΟΤΙ:

1. Η σύμβαση του 1997 σχετικά με την αναγνώριση των τίτλων όσον αφορά την τριτοβάθμια εκπαίδευση στον ευρωπαϊκό χώρο (σύμβαση της Λισαβόνας για την αναγνώριση τίτλων) και τα συμπληρωματικά της κείμενα, που εκπόνησαν το Συμβούλιο της Ευρώπης και η UNESCO, συγκροτούν ένα νομικό πλαίσιο για την αναγνώριση των τίτλων σπουδών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και των τίτλων σπουδών ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που παρέχουν πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (EEK), τα κράτη μέλη έχουν δεσμευτεί να συμμετάσχουν στη διαδικασία της Κοπεγχάγης με στόχο ενισχυμένη συνεργασία που θα προάγει την αμοιβαία εμπιστοσύνη, τη διαφάνεια και την αναγνώριση των τίτλων σπουδών και των ικανοτήτων.

2. Με βάση αυτό το νομικό πλαίσιο, η σύσταση του Συμβουλίου, της 26ης Νοεμβρίου 2018, σχετικά με την προαγωγή της αυτόματης αμοιβαίας αναγνώρισης των τίτλων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και των αποτελεσμάτων περιόδων μάθησης στο εξωτερικό¹, θέτει φιλόδοξους και σαφώς καθορισμένους στόχους τους οποίους τα κράτη μέλη πρέπει να επιτύχουν έως το 2025. Ειδικότερα, το Συμβούλιο συνέστησε στα κράτη μέλη:
- να λάβουν τα αναγκαία μέτρα για την εξασφάλιση αυτόματης αμοιβαίας αναγνώρισης των τίτλων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και των αποτελεσμάτων των περιόδων μάθησης στο εξωτερικό σε επίπεδο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης,
 - να σημειώσουν ουσιαστική πρόοδο προς την κατεύθυνση της αυτόματης αμοιβαίας αναγνώρισης των τίτλων ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και κατάρτισης που παρέχουν πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και των αποτελεσμάτων περιόδων μάθησης στο εξωτερικό στην ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και κατάρτιση.
3. Οι ορισμοί της «αυτόματης αμοιβαίας αναγνώρισης τίτλου σπουδών» και των «αποτελεσμάτων περιόδου μάθησης στο εξωτερικό» τόσο σε επίπεδο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης όσο και σε επίπεδο ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και κατάρτισης παρατίθενται στο παράρτημα της σύστασης του 2018 και ισχύουν απολύτως στα παρόντα συμπεράσματα του Συμβουλίου.

¹ ΕΕ C 444 της 10.12.2018, σ. 1.

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ΟΤΙ:

1. Δεν είναι δυνατή η υλοποίηση ενός πραγματικού Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης (EXE) αν δεν αναγνωριστεί ότι η αυτόματη αμοιβαία αναγνώριση των τίτλων σπουδών και των αποτελεσμάτων περιόδων μάθησης στο εξωτερικό αποτελεί ένα από τα θεμελιώδη δομικά στοιχεία για την προώθηση της μαθησιακής κινητικότητας. Όταν η αναγνώριση δεν είναι αυτόματη, μπορεί να συνεπάγεται διοικητικό φόρτο τόσο για τα ιδρύματα και τους παρόχους εκπαίδευσης και κατάρτισης όσο και για τους εκπαιδευόμενους, επηρεάζοντας την ίση πρόσβαση σε ισότιμη και ποιοτική εκπαίδευση και κατάρτιση καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής και εμποδίζοντας την κινητικότητα και την απόκτηση εγκάρσιων δεξιοτήτων και ικανοτήτων που απαιτούνται για την προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη, για την εξέλιξη του ατόμου ως ενεργού πολίτη, καθώς και για την ενίσχυση της απασχολησιμότητας. Προκειμένου η Ευρωπαϊκή Ένωση να διατηρήσει και να ενισχύσει το ανταγωνιστικό της πλεονέκτημα, είναι επιτακτική ανάγκη να αξιοποιηθούν πλήρως οι δυνατότητες του EXE, ώστε οι εκπαιδευόμενοι να μπορούν να αξιοποιούν στο έπακρο όλες τις ευκαιρίες εκπαίδευσης και κατάρτισης ανά την ΕΕ.
2. Μέτρα που στόχο έχουν να προωθήσουν τη διαφάνεια και, ως εκ τούτου, να ενισχύσουν την εμπιστοσύνη, είναι καίρια για την προώθηση της αυτόματης αμοιβαίας αναγνώρισης των τίτλων σπουδών και των αποτελεσμάτων των περιόδων μάθησης στο εξωτερικό, στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και στην ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και κατάρτιση (συμπεριλαμβανομένων τόσο της γενικής εκπαίδευσης όσο και της ΕΕΚ). Η επιτυχής εφαρμογή της αυτόματης αμοιβαίας αναγνώρισης εξαρτάται από το κατά πόσο θα επιταχυνθεί και θα διατηρηθεί η πρόοδος που έχει σημειωθεί εντός του EXE και του Ευρωπαϊκού Χώρου Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (EXTE) προς την κατεύθυνση της μεγαλύτερης διαφάνειας και εμπιστοσύνης.
3. Τα κράτη μέλη και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συνεργάστηκαν με επιτυχία για τη διάθεση μιας σειράς μέσων, ενώ έχουν ληφθεί σημαντικά μέτρα στο πλαίσιο της διαδικασίας της Μπολόνιας προκειμένου να παρασχεθεί στα κράτη μέλη μια εργαλειοθήκη που θα καθιστά την αυτόματη αμοιβαία αναγνώριση πρακτική δυνατότητα στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Στα εργαλεία αυτά περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, τα πρότυπα και οι κατευθυντήριες γραμμές για τη διασφάλιση της ποιότητας στον ευρωπαϊκό χώρο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (ESG), το παράρτημα διπλώματος, το Ευρωπαϊκό Μητρώο Οργανισμών Διασφάλισης της Ποιότητας (EQAR), το σύστημα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης τριών κύκλων και το ευρωπαϊκό σύστημα μεταφοράς και συσώρευσης ακαδημαϊκών μονάδων (ECTS).

4. Σημαντικά μέτρα έχουν επίσης ληφθεί στον τομέα της ΕΕΚ, μεταξύ άλλων μέσω της διαδικασίας της Κοπεγχάγης και ιδίως μέσω του ευρωπαϊκού πλαισίου αναφοράς για τη διασφάλιση της ποιότητας στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (EQAVET).
5. Το δίκτυο εθνικών κέντρων πληροφοριών για την αναγνώριση ακαδημαϊκών τίτλων (NARIC) διαδραματίζει κομβικό ρόλο στην υλοποίηση της αυτόματης αμοιβαίας αναγνώρισης των τίτλων σπουδών στην Ευρώπη, ιδίως στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, καθώς τα NARIC αποτελούν σημαντική πηγή γνώσεων, πληροφοριών και ορθών πρακτικών για όλους τους φορείς που ασχολούνται με την αυτόματη αμοιβαία αναγνώριση.
6. Οι διμερείς, πολυμερείς και περιφερειακές συμφωνίες για την αυτόματη αμοιβαία αναγνώριση στην ΕΕ μπορούν να ενισχύσουν την εμπιστοσύνη και τη διαφάνεια, να στηρίξουν την αυτόματη αμοιβαία αναγνώριση και να αποτελέσουν πηγή έμπνευσης για ευρύτερη ευρωπαϊκή συνεργασία με σκοπό την εφαρμογή της σύστασης του 2018.

ΧΑΙΡΕΤΙΖΕΙ την έκθεση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, της 23ης Φεβρουαρίου 2023, για την εφαρμογή της σύστασης του Συμβουλίου σχετικά με την προαγωγή της αυτόματης αμοιβαίας αναγνώρισης των τίτλων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και των αποτελεσμάτων περιόδων μάθησης στο εξωτερικό², και ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ειδικότερα ότι:

² COM(2023) 91 final.

1. Παρότι η αυτόματη αμοιβαία αναγνώριση των τίτλων σπουδών δεν συνεπάγεται την αυτόματη εισδοχή σε περαιτέρω σπουδές, εξακολουθούν να υπάρχουν δυσκολίες όσον αφορά τη διάκριση μεταξύ της δυνατότητας υποβολής αίτησης για περαιτέρω σπουδές (δηλαδή αναγνώριση) και της εισδοχής σε συγκεκριμένο κύκλο ή πρόγραμμα. Η έκθεση της Επιτροπής αναφέρει επίσης ότι, σε θεσμικό επίπεδο, οι δυσκολίες αυτές μπορεί να οφείλονται σε διάφορους λόγους, μεταξύ των οποίων το γεγονός ότι η έννοια της αυτόματης αμοιβαίας αναγνώρισης συχνά παρερμηνεύεται και ότι η αναγνώριση και η εισδοχή συχνά συνδυάζονται, γεγονός που ενίοτε οδηγεί σε ασυνέπειες στη λήψη αποφάσεων. Η έλλειψη συνεκτικών προσεγγίσεων σε ό,τι αφορά την αυτόματη αμοιβαία αναγνώριση μπορεί να οδηγήσει σε ποικίλες και πολύπλοκες διαδικασίες που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν την ομαλή, δίκαιη και διαφανή αυτόματη αναγνώριση των τίτλων σπουδών.
2. Η καθοδήγηση από τις εθνικές αρχές και η συστηματική παροχή κατάρτισης και ενημέρωσης εξακολουθούν να μην είναι ευρέως διαδεδομένες, εν μέρει λόγω των περιορισμένων εθνικών πόρων που διατίθενται για τη στήριξη της εφαρμογής της αυτόματης αμοιβαίας αναγνώρισης και των NARIC. Επιπλέον, στην έκθεση της Επιτροπής αναφέρεται ότι δεν έχει αναπτυχθεί επαρκώς η συστηματική παρακολούθηση των πρακτικών αναγνώρισης στην εκπαίδευση και την κατάρτιση.
3. Η πρόοδος που έχει συντελεστεί όσον αφορά την αυτόματη αμοιβαία αναγνώριση είναι μεγαλύτερη στην τριτοβάθμια εκπαίδευση απ' ό,τι στην ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και κατάρτιση, συμπεριλαμβανομένης της EEK, κυρίως λόγω του πλαισίου που παρέχουν τα εργαλεία της Μπολόνιας. Ωστόσο, τα εργαλεία αυτά εφαρμόζονται ανομοιογενώς, όπως στην περίπτωση της χρήσης των πληροφοριών που παρέχουν καταχωρισμένοι στο EQAR οργανισμοί διασφάλισης της ποιότητας και της χρήσης του παραρτήματος διπλώματος, μεταξύ άλλων μέσω της πλατφόρμας Europass.
4. Δυσκολίες εξακολουθούν να υφίστανται όσον αφορά την εφαρμογή της αυτόματης αμοιβαίας αναγνώρισης μετά από περιόδους μάθησης στο εξωτερικό για φοιτητές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, εν μέρει λόγω ελλιπούς ενημέρωσης και περιορισμένης χρήσης του οδηγού χρήσης του ECTS του 2015. Τα διοικητικά εμπόδια και οι διαφορετικές αντιλήψεις σχετικά με την ποιότητα σε επίπεδο σχολών περιπλέκουν περαιτέρω την κατάσταση. Παρότι στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus+ τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης έχουν δεσμευτεί να αναγνωρίζουν πλήρως και αυτόματα τις ακαδημαϊκές μονάδες που αποκτώνται στη διάρκεια μιας περιόδου κινητικότητας, η αναγνώριση απέχει ακόμα μακράν από το να αποτελεί τον κανόνα.

5. Εξακολουθούν να υπάρχουν δυσκολίες όσον αφορά την αναγνώριση των τίτλων ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένης της ΕΕΚ, που επιτρέπουν την πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση στο κράτος μέλος έκδοσής τους, για την πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση σε άλλο κράτος μέλος. Αυτό οφείλεται σε διάφορους λόγους, μεταξύ των οποίων το ευρύ φάσμα πρακτικών και εμπλεκόμενων φορέων και η περιορισμένη χρήση των διαθέσιμων εργαλείων.
6. Ομοίως, η αυτόματη αμοιβαία αναγνώριση των αποτελεσμάτων περιόδου μάθησης στο εξωτερικό για τους εκπαιδευόμενους στην ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και κατάρτιση, συμπεριλαμβανομένης της ΕΕΚ, δεν έχει ακόμα αναπτυχθεί επαρκώς. Παρότι η ποικιλομορφία των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης στην ΕΕ συνιστά πλεονέκτημα, μπορεί να εγείρει δυσκολίες από αυτήν την άποψη. Η αναγνώριση των αποτελεσμάτων περιόδων μάθησης στο εξωτερικό αποτελεί πολύπλοκο ζήτημα, για παράδειγμα λόγω της ποικιλομορφίας αυτής, διαφορών στις διαδικασίες αναγνώρισης και της έλλειψης κοινών πλαισίων στο κατάλληλο επίπεδο στα κράτη μέλη.

ΣΥΜΦΩΝΕΙ ΟΤΙ:

1. Παρά την πρόοδο που έχει σημειωθεί, η έλλειψη αυτόματης αμοιβαίας αναγνώρισης των τίτλων σπουδών και των αποτελεσμάτων περιόδων μάθησης στο εξωτερικό εξακολουθεί να παρεμποδίζει τη μαθησιακή κινητικότητα στην ΕΕ.
2. Η επιθυμία να τεθούν στέρεα θεμέλια για την αυτόματη αμοιβαία, βασιζόμενη στην εμπιστοσύνη, αναγνώριση στην ΕΕ παραμένει ισχυρή. Η αυτόματη αμοιβαία αναγνώριση αυξάνει την ελκυστικότητα της ευρωπαϊκής μαθησιακής κινητικότητας, ενισχύει τα ιδρύματα εκπαίδευσης και κατάρτισης και προωθεί τη διεθνοποίησή τους. Οδηγεί επίσης σε βελτίωση της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, στην απόκτηση εγκάρσιων δεξιοτήτων και ικανοτήτων, καθώς και σε καλύτερες επιλογές στην αγορά εργασίας. Οι περίοδοι μάθησης στο εξωτερικό μπορούν να αποτελέσουν θετικές και καταλυτικές εμπειρίες ζωής για τους νέους και να οδηγήσουν σε περαιτέρω κινητικότητα σε μεταγενέστερες φάσεις της ζωής τους. Μπορούν να συμβάλουν στην ανάπτυξη σημαντικών ικανοτήτων, όπως η πολυγλωσσία, η ενεργός συμμετοχή στα κοινά και η πολιτιστική επίγνωση.
3. Είναι επιτακτική ανάγκη όλοι οι σχετικοί φορείς να εντείνουν τις προσπάθειες για να ανταποκριθούν στη σύσταση του 2018 και να θεσπίσουν όλα τα αναγκαία μέτρα έως το 2025. Κυριότερα, η αυτόματη αμοιβαία αναγνώριση εξαρτάται από τη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών για την προώθηση της αμοιβαίας εμπιστοσύνης και διαφάνειας.

4. Η οικοδόμηση και η διατήρηση της αμοιβαίας εμπιστοσύνης και της διαφάνειας για την προώθηση της αυτόματης αμοιβαίας αναγνώρισης είναι απαραίτητες για τη μελλοντική διαφύλαξη των δομικών στοιχείων του ΕΧΕ και της ΕΕ ως παγκόσμιου παράγοντα στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης. Οι πρωτοβουλίες του ΕΧΕ, όπως η πρωτοβουλία για τα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια, μπορούν να αποτελέσουν σημαντικούς μοχλούς για την αυτόματη αμοιβαία αναγνώριση και επιβάλλουν μια ολιστική προοπτική.
5. Η εμπιστοσύνη και η διαφάνεια στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης αποτελεί βασική συνιστώσα για τη διασφάλιση της αυτόματης αμοιβαίας αναγνώρισης. Ως εκ τούτου, οι προσπάθειες για την καλλιέργεια μιας κουλτούρας εμπιστοσύνης και διαφάνειας γύρω από την αυτόματη αμοιβαία αναγνώριση πρέπει να ενταθούν σε όλα τα επίπεδα λήψης αποφάσεων, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη την αρχή της επικουρικότητας. Καίριο ρόλο για την ταχύτερη οικοδόμηση εμπιστοσύνης διαδραματίζει η διασφάλιση της ποιότητας, με την ανάδειξη μεθόδων και την ενίσχυση της διαφάνειας. Ως εκ τούτου, θεμελιώδους σημασίας για τις διαδικασίες αναγνώρισης που εδράζονται στην εμπιστοσύνη, είναι η συνέχιση του σημαντικού έργου που έχει ήδη συντελεστεί στο πλαίσιο της διαδικασίας της Μπολόνιας και της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας της Κοπεγχάγης. Χάριν διαφάνειας, η σαφής δικαιολόγηση των αρνητικών αποφάσεων αναγνώρισης καθώς και η δυνατότητα προσφυγής κατά των αποφάσεων αυτών στα αντίστοιχα συστήματα των κρατών μελών μπορεί να αποδειχτούν σημαντικές, τόσο για συγκεκριμένα άτομα όσο και για την ενίσχυση της εμπιστοσύνης στο σύστημα αναγνώρισης.
6. Τα εργαλεία και οι πρωτοβουλίες της ΕΕ διαδραματίζουν καίριο ρόλο στην ενίσχυση της διαφάνειας και στην αυτοματοποίηση των διαδικασιών αναγνώρισης εν γένει. Σε αυτά περιλαμβάνονται το πρόγραμμα Erasmus+ και το ευρωπαϊκό πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων (ΕΠΕΠ), τα οποία συμβάλλουν στην ενίσχυση της διαφάνειας, της συγκρισιμότητας και της δυνατότητας μεταφοράς τίτλων προσόντων. Από την άποψη αυτή, είναι σημαντικό να επικαιροποιούνται τα εθνικά πλαίσια επαγγελματικών προσόντων βάσει του ΕΠΕΠ.

7. Είναι σημαντικό να δοθεί έμφαση στις διαδικασίες ψηφιοποίησης και στη χρήση ψηφιακών εργαλείων³ που διευκολύνουν τον έλεγχο της γνησιότητας των τίτλων σπουδών, ενώ παράλληλα καθιστούν δυνατή την αποτελεσματική πρόληψη της απάτης, καθώς και στα εργαλεία που αναπτύσσονται στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus+. Από κοινού με τα παραρτήματα διπλώματος και τη βάση δεδομένων Q-entry, τα εργαλεία αυτά μπορούν να προσθέσουν αξία μειώνοντας το κόστος και τον διοικητικό φόρτο.
8. Εκτός από την πλήρη αξιοποίηση των διαθέσιμων εργαλείων, είναι σημαντικό να ενισχυθεί, να διατηρηθεί και να αναπτυχθεί περαιτέρω η εμπιστοσύνη μεταξύ του προσωπικού που συμμετέχει στη διαδικασία λήψης αποφάσεων, καθώς και να του παρασχεθεί η σχετική κατάρτιση, ώστε να διαθέτει τις απαραίτητες γνώσεις, να κατανοεί τα σχετικά εργαλεία και πλαίσια αναγνώρισης και να κατέχει τις δεξιότητες ώστε να τα χρησιμοποιεί ορθά. Δεδομένου ότι οι αποφάσεις συχνά λαμβάνονται σε θεσμικό ή τοπικό επίπεδο, η καλλιέργεια σχέσεων μεταξύ εκπαιδευτικών, επιμορφωτών, εκπαιδευομένων, επικεφαλής και διοικητικών υπαλλήλων μπορεί να διαδραματίζει σημαντικό ρόλο ώστε η αυτόματη αμοιβαία αναγνώριση να καθίσταται πρακτικά εφικτή. Η διευκόλυνση της ατομικής συμμετοχής των ενδιαφερομένων, π.χ. εκπαιδευτικών, επιμορφωτών και επικεφαλής, σε έργα διακρατικής συνεργασίας και κινητικότητας μπορεί να διαδραματίσει θετικό ρόλο στην επέκταση της αυτόματης αμοιβαίας αναγνώρισης.

³ Για παράδειγμα, τα ευρωπαϊκά ψηφιακά διαπιστευτήρια για τη μάθηση, η ευρωπαϊκή υποδομή για τις υπηρεσίες αλυσίδας συστοιχιών, το υπόδειγμα κινητικότητας Europass και το συμπλήρωμα πιστοποιητικού Europass (ως μέρος της πλατφόρμας Europass), καθώς και τα εθνικά μητρώα προσόντων που χαρτογραφούνται στην πλατφόρμα Europass, και η βάση δεδομένων αποτελεσμάτων εξωτερικής διασφάλισης της ποιότητας (DEQAR).

9. Η αυτονομία των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και των παρόχων ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και κατάρτισης ανάλογα με το εθνικό πλαίσιο, είναι θεμελιώδους σημασίας για τη δημιουργία ενός επιτυχημένου ΕΧΕ. Ταυτόχρονα, η συνέπεια σε επίπεδο εθνικών προσεγγίσεων όσον αφορά την αυτόματη αμοιβαία αναγνώριση σύμφωνα με τη σύσταση του 2018 και η παρακολούθηση της αναγνώρισης σε εθνικό επίπεδο θα μειώσουν την πολυπλοκότητα και τις περιττές αποκλίσεις μεταξύ προσεγγίσεων. Αυτό θα βελτιώνει ενδεχομένως την προβλεψιμότητα, μειώνοντας παράλληλα τον διοικητικό και οικονομικό φόρτο για τις αρχές και τους εκπαιδευόμενους. Η συμμετοχή όλων των σχετικών φορέων, όπως των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, των NARIC, των οργανισμών διασφάλισης της ποιότητας και των εθνικών σημείων συντονισμού του ΕΠΕΠ, μπορεί να διαδραματίσει καίριο ρόλο στις προσπάθειες αυτές, μεταξύ άλλων όσον αφορά την κατάρτιση, την πληροφόρηση, την παρακολούθηση και την ανάπτυξη εθνικών κατευθυντήριων γραμμών. Στο πλαίσιο αυτό, η αλληλοδιδασχία από ομοτίμους μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στη διάδοση βέλτιστων πρακτικών, τόσο στην τριτοβάθμια εκπαίδευση όσο και στην ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και κατάρτιση, συμβάλλοντας έτσι σε πιο συνεκτικές εθνικές προσεγγίσεις σε όλα τα κράτη μέλη.
10. Οι εργασίες που σχετίζονται με την υλοποίηση της σύστασης μπορούν επίσης να εμπνεύσουν και να διευκολύνουν την πρόοδο όσον αφορά την αναγνώριση τίτλων που αποκτώνται εκτός της ΕΕ, ανάλογα με τις εθνικές συνθήκες. Σύμφωνα με τα εργαλεία και το πλαίσιο της διαδικασίας της Μπολόνιας και της ΕΕ, θα πρέπει να αξιοποιηθεί πλήρως η παγκόσμια σύμβαση της UNESCO για την αναγνώριση των τίτλων όσον αφορά την τριτοβάθμια εκπαίδευση, εφόσον διευκολύνει τη διεθνή κινητικότητα των σπουδαστών, εντάσσει τις εξελίξεις σε ζητήματα αναγνώρισης σε ένα παγκόσμιο πλαίσιο και, ως εκ τούτου, ξεκλειδώνει δυνατότητες για τη διεθνοποίηση της ευρωπαϊκής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

ΚΑΛΕΙ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τη θεσμική αυτονομία και την ακαδημαϊκή ελευθερία και σύμφωνα με τις εθνικές συνθήκες και νομοθεσία:

1. Να συνενώσουν και να εντείνουν τις προσπάθειές τους για την επίτευξη της αυτόματης αμοιβαίας αναγνώρισης των τίτλων σπουδών και των περιόδων μάθησης στο εξωτερικό στα αντίστοιχα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισής τους, σύμφωνα με τη σύσταση του Συμβουλίου του 2018.
2. Να εδραιώσουν την αντίληψη ότι τίτλος σπουδών που παρέχει πρόσβαση σε ένα ορισμένο επίπεδο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στο κράτος μέλος χορήγησής του αναγνωρίζεται αυτομάτως ως επιλέξιμος για την πρόσβαση σε τριτοβάθμια εκπαίδευση ίδιου επιπέδου σε άλλο κράτος μέλος, χωρίς να θίγεται το δικαίωμα των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης να καθορίζουν ειδικά κριτήρια εισαγωγής σε συγκεκριμένα προγράμματα, ώστε να είναι δυνατή η κινητικότητα των πολιτών σε ολόκληρη την ΕΕ.
3. Να στηρίζουν τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην εφαρμογή της αυτόματης αμοιβαίας αναγνώρισης, όπως ορίζεται στη σύσταση του Συμβουλίου του 2018 παρέχοντας, μεταξύ άλλων, σαφή καθοδήγηση και σχετική κατάρτιση. Να υποστηρίζουν τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, στις περιπτώσεις που είναι υπεύθυνα για την αυτόματη αμοιβαία αναγνώριση, ώστε να διευκολύνουν τη συνεκτικότητα των εθνικών προσεγγίσεων.
4. Να εξασφαλίζουν ότι την εξωτερική διασφάλιση της ποιότητας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση αναλαμβάνουν ανεξάρτητοι οργανισμοί διασφάλισης της ποιότητας που είναι καταχωρισμένοι στο EQAR και λειτουργούν σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα και κατευθυντήριες γραμμές (ESG), έτσι ώστε να προάγεται η διαφάνεια και, ως εκ τούτου, η αμοιβαία εμπιστοσύνη όσον αφορά την αυτόματη αμοιβαία αναγνώριση.
5. Να εστιάσουν στα μαθησιακά αποτελέσματα και να συνεχίσουν να αναπτύσσουν υφιστάμενα μέσα διασφάλισης της ποιότητας που θα ευθυγραμμίζονται με την EQAVET, ώστε να καταστήσουν εφικτή την αυτόματη αμοιβαία αναγνώριση των τίτλων σπουδών και των αποτελεσμάτων περιόδων μάθησης στο εξωτερικό, στο πλαίσιο της ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένης της ΕΕΚ.

6. Να προωθήσουν συνέργειες στο πλαίσιο του EXTE και του EXE, ώστε να διασφαλιστεί η αμοιβαία ενίσχυσή τους, με σκοπό την προώθηση διαφανών και αποτελεσματικών περιβαλλόντων για αυτόματες διαδικασίες αμοιβαίας αναγνώρισης.
7. Στο πλαίσιο αυτό, να διασφαλίσουν ότι αξιοποιούνται πλήρως τα εργαλεία της διαδικασίας της Μπολόνιας και της ΕΕ, κατά περίπτωση, ώστε να διευκολύνεται η αυτόματη αμοιβαία αναγνώριση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, να διευκολύνουν την αυτόματη αμοιβαία αναγνώριση εντός του πεδίου εφαρμογής της σύστασης του 2018 με τη χρήση των μέσων της διαδικασίας της Κοπεγχάγης, κατά περίπτωση. Στα εργαλεία αυτά περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, το ECTS, οι ESG, η DEQAR, το ΕΠΕΠ, η βάση δεδομένων Q-entry, τα ευρωπαϊκά ψηφιακά διαπιστευτήρια για τη μάθηση, το ευρωπαϊκό μοντέλο μάθησης, το Europass, το παράρτημα διπλώματος, ο Χάρτης Erasmus για την Ανώτατη Εκπαίδευση (ECHE), το συμπλήρωμα κινητικότητας Europass, το συμπλήρωμα πιστοποιητικού Europass και η πρωτοβουλία για την ευρωπαϊκή φοιτητική ταυτότητα, καθώς και άλλα εργαλεία που αναπτύχθηκαν με την υποστήριξη του προγράμματος Erasmus+ και εκείνα που προέρχονται από τη διαδικασία της Μπολόνιας.
8. Να συνεργαστούν σε επίπεδο ΕΕ για την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και τη στήριξη της αλληλοδιδαχής από ομοτίμους και της ανταλλαγής πληροφοριών με σκοπό την οικοδόμηση εμπιστοσύνης και διαφάνειας στο πλαίσιο των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης και την ενίσχυση της αυτόματης αμοιβαίας αναγνώρισης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, μεταξύ άλλων μέσω των συνασπισμών ευρωπαϊκών πανεπιστημίων, καθώς και στην ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και κατάρτιση, μεταξύ άλλων μέσω των κέντρων επαγγελματικής αριστείας.
9. Να υποστηρίξουν την προώθηση και τη διάδοση πληροφοριών σχετικών με τις αυτόματες διαδικασίες αμοιβαίας αναγνώρισης σε όλους τους σχετικούς φορείς και ενδιαφερόμενα μέρη, π.χ. εκπαιδευόμενους, ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, παρόχους ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένων των παρόχων ΕΕΚ, των NARIC και των οργανισμών διασφάλισης της ποιότητας. Έτσι οι πολίτες και οι εκπαιδευόμενοι θα μπορούν να κατανοούν τις δυνατότητες που τους παρέχει η αυτόματη αμοιβαία αναγνώριση για σπουδές στο εξωτερικό και οι αρμόδιες αρχές αναγνώρισης να εφαρμόζουν μια συνεπή προσέγγιση.

10. Να εξετάσουν, στο πλαίσιο αυτό, την αναγνώριση προηγούμενων σπουδών και να λάβουν υπόψη τη διαπερατότητα μεταξύ των επιμέρους τομέων εκπαίδευσης και κατάρτισης, ιδίως προωθώντας τις μεταφορές μεταξύ της ΕΕΚ και της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, κατά περίπτωση, και λαμβάνοντας υπόψη τις βαθμίδες εκπαίδευσης, ώστε να αποφεύγονται τα αδιέξοδα και να διευκολύνεται η πλήρης αξιοποίηση των ευκαιριών κινητικότητας.
11. Να στηρίζουν περαιτέρω τα NARIC και να διερευνήσουν ενδεδειγμένους τρόπους για την καλύτερη παρακολούθηση και αξιολόγηση των συστημάτων αναγνώρισης, αξιοποιώντας την εμπειρογνωμοσύνη των NARIC και άλλων αρμόδιων φορέων και ιδρυμάτων, κατά περίπτωση, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν απαιτείται περαιτέρω δράση.
12. Να ενθαρρύνουν τη συνεργασία μεταξύ των φορέων που λαμβάνουν αποφάσεις αναγνώρισης και των NARIC, ώστε να αποφεύγονται οι ασυνέπειες, να καταστήσουν την αυτόματη αμοιβαία αναγνώριση αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη από άποψη πόρων, καθώς και να εφαρμόζουν ορθά τα καθιερωμένα εργαλεία και μέσα. Για τον σκοπό αυτό, χρήσιμες μπορεί να αποδειχτούν η αυτοαξιολόγηση των NARIC και η αξιολόγησή τους από ομοτίμους, σύμφωνα με το εθελοντικό σύστημα διασφάλισης ποιότητας των δικτύων ENIC-NARIC.
13. Να συμμετέχουν σε αμοιβαία επωφελή και γενναιόδωρη διασυνοριακή συνεργασία που εδράζεται στην εμπιστοσύνη, για τη βελτίωση και τη στήριξη των ευκαιριών κινητικότητας, ιδίως των μακράς διάρκειας περιόδων μάθησης στο εξωτερικό στην ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και κατάρτιση. Θα πρέπει να καταβληθούν περαιτέρω προσπάθειες για τη διευκόλυνση των ανταλλαγών μεταξύ προσωπικού, οργανισμών, αρχών και άλλων σχετικών φορέων. Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να αξιοποιηθεί περισσότερο το πρόγραμμα Erasmus+ και άλλα συναφή κονδύλια και προγράμματα της ΕΕ, με στόχο την ενίσχυση της συνεργασίας και των ανταλλαγών.

ΚΑΛΕΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη την επικουρικότητα και τις εθνικές συνθήκες, μεταξύ των οποίων η θεσμική αυτονομία:

1. Να στηρίζει και να συνεργαστεί με τα κράτη μέλη, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο της διαδικασίας της Μπολόνιας και της διαδικασίας της Κοπεγχάγης, προωθώντας τη συνεργασία και την αμοιβαία μάθηση όσον αφορά τους καλύτερους τρόπους εφαρμογής της αυτόματης αμοιβαίας αναγνώρισης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και στην ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και κατάρτιση, συμπεριλαμβανομένης της ΕΕΚ, ιδίως στους τομείς στους οποίους εξακολουθούν να υφίστανται δυσκολίες, συμπεριλαμβανομένης της στοχευμένης στήριξης των φορέων και των ενδιαφερόμενων μερών, κατά περίπτωση.
2. Να εξετάσει, σε στενή διαβούλευση με τα κράτη μέλη, τρόπους για να ενισχύσει τη στήριξη των κρατών μελών, προκειμένου να σημειωθεί πρόοδος στην εφαρμογή της αυτόματης αμοιβαίας αναγνώρισης των τίτλων σπουδών και των περιόδων μάθησης στο εξωτερικό στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και στην ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και κατάρτιση. Στόχος θα πρέπει να είναι η προώθηση βέλτιστων πρακτικών και η διευκόλυνση της παροχής κατάρτισης και στήριξης από ομοτίμους στα κράτη μέλη και στους παρόχους εκπαίδευσης και κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένων των εκπαιδευτικών και των επιμορφωτών, κατά περίπτωση. Η στήριξη της Επιτροπής θα πρέπει να βασίζεται στην εμπειρογνωμοσύνη του δικτύου NARIC και να περιλαμβάνει οργανισμούς διασφάλισης της ποιότητας και άλλους αρμόδιους φορείς και οργανισμούς, κατά περίπτωση. Στο πλαίσιο αυτό, να διερευνήσει τον τρόπο με τον οποίο η εμπειρογνωμοσύνη των NARIC μπορεί να αξιοποιηθεί για να προωθηθεί περαιτέρω η αυτόματη αμοιβαία αναγνώριση στην ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και κατάρτιση, στη γενική εκπαίδευση καθώς και στην ΕΕΚ, κατά περίπτωση.

3. Να συνεχίσει να στηρίζει τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένων των NARIC, μέσω του προγράμματος Erasmus+, του Μέσου Τεχνικής Υποστήριξης και άλλων χρηματοδοτικών προγραμμάτων και μέσων της ΕΕ, με σκοπό την προώθηση των εργασιών για την αυτόματη αμοιβαία αναγνώριση. Επιπλέον, να στηρίζει τα κράτη μέλη κατά τη χρήση των υφιστάμενων εργαλείων για την περαιτέρω ανάπτυξη της αυτόματης αμοιβαίας αναγνώρισης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και στην ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και κατάρτιση, καθώς και κατά την ανάπτυξη κοινών διαύλων ενημέρωσης και ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών.
4. Να συνεχίσει να στηρίζει τη διαδικασία αξιολόγησης από ομοτίμους του EQAVET σε επίπεδο συστήματος ΕΕΚ, με σκοπό την ενίσχυση της εμπιστοσύνης και της διαφάνειας και, ως εκ τούτου, την προώθηση της αυτόματης αμοιβαίας αναγνώρισης μεταξύ των κρατών μελών.
5. Να υιοθετήσει μια ολιστική προσέγγιση στήριξης των κρατών μελών για την επίτευξη αυτόματης αμοιβαίας αναγνώρισης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και στην ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και κατάρτιση, εξετάζοντας τον τρόπο με τον οποίο οι αναμενόμενες στρατηγικές πρωτοβουλίες του ΕΧΕ που θα προταθούν έως το 2025 μπορούν, σύμφωνα με τα υφιστάμενα εργαλεία, δομές και πλαίσια, να στηρίξουν την επίτευξη των στόχων που ορίζονται στη σύσταση της 26ης Νοεμβρίου 2018, και ιδίως τον τρόπο με τον οποίο οι πρωτοβουλίες αυτές μπορούν να αξιοποιηθούν για την προώθηση της εμπιστοσύνης και της διαφάνειας.

Πλαίσιο πολιτικής

1. Ψήφισμα του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 2002, σχετικά με την προαγωγή της ενισχυμένης ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (EE C 13 της 18.1.2003, σ. 2.).
2. Συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 14ης Δεκεμβρίου 2017 (EUCO 19/1/2017 REV 1).
3. Σύσταση του Συμβουλίου, της 26ης Νοεμβρίου 2018, σχετικά με την προαγωγή της αυτόματης αμοιβαίας αναγνώρισης των τίτλων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και των αποτελεσμάτων περιόδων μάθησης στο εξωτερικό (EE C 444 της 10.12.2018, σ. 1).
4. Ψήφισμα του Συμβουλίου σχετικά με την περαιτέρω ανάπτυξη του ευρωπαϊκού χώρου εκπαίδευσης για τη στήριξη συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με προσανατολισμό στο μέλλον (EE C 389 της 18.11.2019, σ. 1).
5. Σύσταση του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2020, σχετικά με την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (EEK) για βιώσιμη ανταγωνιστικότητα, κοινωνική δικαιοσύνη και ανθεκτικότητα (EE C 417 της 2.12.2020, σ. 1).
6. Ψήφισμα του Συμβουλίου περί στρατηγικού πλαισίου για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης με στόχο τον Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης και πέραν αυτού (2021-2030) (EE C 66 της 26.2.2021, σ. 1).
7. Σύσταση του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2022, σχετικά με τη δημιουργία γεφυρών για αποτελεσματική ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (EE C 160 της 13.4.2022, σ. 1).
8. Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με μια ευρωπαϊκή στρατηγική για την ενδυνάμωση των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης για το μέλλον της Ευρώπης (EE C 167 της 21.4.2022, σ. 9).